

# **Adviesraad**

## **Sociaal Domein**

### **Gemeente Castricum**

**Jaarverslag 2019 en visiedocument 2020**

## Inhoudsopgave

Voorwoord	2
-----------	---

### Jaarverslag 2019

1. Samenstelling en werkwijze Adviesraad Sociaal Domein Castricum . . . . .	3
2. Gevraagde en ongevraagde adviezen en schriftelijke vragen in 2019. . . . .	5
3. De werkgroepen Wmo, Jeugdwet en Participatiewet in 2019 . . . . .	13
4. Resultaatgerichte samenwerking . . . . .	15
5. Financiën: verantwoording 2019 en begroting 2020	17

### Visiedocument

6. Van visieontwikkeling naar goede resultaten in het sociaal domein. . . . .	18
7. Meerjarenperspectief en prioriteiten voor 2020 . . . . .	19
Slotwoord . . . . .	21

*Iedereen doet mee*



*Inclusie met betrokkenheid van alle sectoren*



## Voorwoord

De Adviesraad Sociaal Domein Castricum (ASD) heeft zich in 2019 opnieuw ingespannen om het college van Burgemeester en Wethouders (BenW) van de gemeente Castricum gevraagd en ongevraagd te adviseren over beleidsontwikkelingen in het sociaal domein en de effecten hiervan voor de inwoners van de gemeente Castricum.

De ASD heeft contact met (groepen) inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke en welzijnsorganisaties in het sociaal domein. Wij hechten veel waarde aan deze contacten. Zo ontvangt de ASD voor zijn adviesfunctie belangrijke signalen uit de lokale samenleving, rechtstreeks van inwoners waar het om gaat. De ASD behandelt geen individuele cliënt casuïstiek.

De ASD wordt bij de uitvoering van zijn taak ondersteund door de Werkorganisatie BUCH. Er is nauw samengewerkt met onze contactambtenaar en andere betrokken (beleids)ambtenaren. Er is een goed en geregeld contact met de wethouders. Ook heeft de ASD nauw en prettig samengewerkt met de Adviesraden Sociaal Domein van Heiloo, Uitgeest en Bergen. Een woord van dank aan allen waarmee is samengewerkt, is hier zeker op zijn plaats.

Deze prettige samenwerking en de in 2019 behaalde resultaten motiveren de ASD om in 2020 enthousiast en pro-actief verder te gaan met het bijdragen aan het realiseren van (nog) betere resultaten in het Castricumse sociaal domein. Resultaatgerichtheid c.q. het behalen van het beoogde resultaat zullen centraal staan.

In dit jaarverslag schrijven wij wat de ASD in 2019 heeft gedaan. Wij hebben een visiedocument aan het jaarverslag toegevoegd. Hierin staat onze zienswijze over wat er nodig is om de transformatie in het sociale domein verder te realiseren en ook betaalbaar te houden.

Ik nodig u van harte uit om het jaarverslag 2019 en het visiedocument te lezen en wens u veel leesplezier. De leden van de ASD gaan graag met u in gesprek over uw ideeën, ervaringen en aanbevelingen over het beleid in het sociaal domein. U kunt contact opnemen met de ASD via het e-mail adres: [cees@asdcastricum.onmicrosoft.com](mailto:cees@asdcastricum.onmicrosoft.com). Informatie over de ASD vindt u op de website: <https://www.castricum.nl/raad-en-college/adviesraad-sociaal-domein>.

Wij verwelkomen u graag in onze vergaderingen om daar uw punten naar voren te brengen. Op de genoemde website vindt u de data van onze vergaderingen.

Wij zien uit naar een ontmoeting met u!

Cees Huisman  
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Castricum

# JAARVERSLAG 2019

## 1. Samenstelling en werkwijze Adviesraad Sociaal Domein Castricum

In dit hoofdstuk gaan we achtereenvolgens in op de volgende punten:

- 1 Missie, doelstelling, instrumenten, werkwijze en organisatie ASD.
- 2 Samenstelling en de vacatures van de ASD.
- 3 Resultaten van evaluatie en plaatsbepaling met een analyse van sterke punten, verbeterpunten, kansen en bedreigingen
- 4 Aandachtspunten en prioriteiten in meerjarenperspectief.

### 1.1 Missie en visie Adviesraad Sociaal Domein Castricum

#### Missie

Het college van BenW gevraagd en ongevraagd opbouwende en onderbouwde adviezen geven over alle integrale beleidsvoorbereiding, beleidsevaluatie en tussentijds signaleren van zaken in het sociaal domein, gericht op het realiseren van een inclusieve samenleving.

#### Doelstelling

1. Het meedenken in en analyseren van het gemeentelijk beleid in het sociaal domein over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Participatiewet en de andere beleidsgebieden die een relatie hebben met het sociaal domein.
2. Het toetsen van de effecten van het gemeentelijk beleid eveneens in het kader van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet en andere relevante beleidsgebieden in de dagelijkse uitvoeringspraktijk.

#### Instrumenten

Om de doelstelling te realiseren, maakt de ASD gebruik van de instrumenten gevraagd en ongevraagd advies en het aanspraak maken op informatie vanuit de BUCH werkorganisatie. De leden van de ASD benutten de eigen deskundigheid, deskundigheid van uitvoeringsorganisaties, deskundigheid van afnemers van het gemeentelijk beleid c.q. de ondersteuning en dienstverlening die geboden wordt in het sociaal domein en van inwoners in het algemeen. Ook benut de ASD een veelheid van (digitale) informatie uit diverse documenten, beleidsstukken, achtergrondartikelen, onderzoeken et cetera.

#### Werkwijze

- De leden van de ASD beschikken over en onderhouden contacten met (cliënten)organisaties die worden geconfronteerd met de gevolgen van het gemeentelijk beleid in het sociaal domein. Het gaat hierbij om zowel professionele organisaties als om vrijwilligersorganisaties.
- De leden van de ASD stellen zich proactief op naar de wethouder(s) sociaal domein. Van de wethouder(s) wordt een zelfde opstelling verwacht richting de ASD.
- De leden van de ASD onderhouden contact met (beleids)ambtenaren van de Werkorganisatie BUCH. Het doel van deze contacten is tweeledig: 1) informatievoorziening vice versa en 2) vanuit het perspectief van de ASD, beïnvloeding van beleidsontwikkeling of het bijsturen van vigerend beleid. De houding van de ASD is proactief; dezelfde houding wordt van de (beleids)ambtenaren verwacht.
- Met de Adviesraden Sociaal Domein van de andere BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest en Heiloo) wordt periodiek overleg gevoerd. Zo ook met de Koepel Adviesraden Sociaal Domein.
- Periodiek overleg wordt gevoerd met andere in Castricum actieve adviesraden/platforms zoals: het PGBC (Platform Gehandicapten Beleid Castricum), het netwerkoverleg Ouderenbonden en het Cultuurplatform.

## Organisatie

- De ASD bestaat uit (maximaal) tien leden.
- De voorzitter en de bestuurlijk secretaris zijn de eerst aanspreekbare leden van de ASD.
- De functie van penningmeester wordt door één van de acht overige leden vervuld.
- De ASD functioneert op basis van een werkgroepenstructuur. Er zijn drie werkgroepen, gericht op: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. De werkgroepen werken met een jaarwerkplan, functioneren zelfsturend en worden gevoed met periodieke feedback vanuit de ASD als geheel.
- Bij zijn besluitvorming gaat de ASD uit van inhoudelijke onderbouwing en oordeelsvorming. Daarbij wordt gestreefd naar het nemen van besluiten op basis van consensus.

### 1.2 Samenstelling en vacatures

Op 31 december 2019 bestond de ASD uit acht leden:

Marcel Dekker, Simona Gaarhuis, Inge Gassman, Hans Hoek, Cees Huisman, Vera Philips, Jan Postma en Rob Zijlstra. Eind 2019 waren er twee vacatures in de ASD. De ASD werkte als team gezamenlijk aan advisering en kent de volgende werkstructuur:

Werkgroep Wmo:	Simona Gaarhuis, Mieke Borgmeier, Jolande de Wit (april t/m oktober 2019)
Werkgroep Jeugdwet:	Mieke Borgmeier, Inge Gassman, Jan Postma (vanaf april 2019)
Werkgroep Participatiewet:	Marcel Dekker, Hans Hoek, Inge Gassman en Rob Zijlstra
Secretaris:	Vera Philips (vanaf april 2019)
Voorzitter:	Cees Huisman
Ondersteuning:	Miriam van Vuuren, extern notuliste Agnes Brokers, ambtelijke ondersteuning uit de Werkorganisatie BUCH

Mutaties in 2019: Per 20 december beëindigde Mieke Borgmeier na vele jaren haar zeer gewaardeerde werkzaamheden voor de ASD.  
Per 1 april 2019 werden Jan Postma en Jolande de Wit benoemd tot leden. Jolande de Wit heeft per 29 oktober 2019 haar werkzaamheden voor de ASD beëindigd.  
Per 1 april 2019 werd Vera Philips benoemd tot bestuurlijk secretaris.

### 1.3 Resultaten van evaluatie en plaatsbepaling met een analyse van sterke punten, verbeterpunten, kansen en bedreigingen

In 2018 heeft de ASD op basis van een gehouden evaluatie een analyse gemaakt van sterke punten, verbeterpunten, kansen en bedreigingen: SWOT-analyse. De kernpunten uit de SWOT-analyse 2018 zijn:

Sterke punten:	Betrokkenheid, verbinding met inwoners, competenties van leden
Verbeterpunten:	Effectiviteit c.q. invloed van de ASD, aansturing
Kansen:	Vergroten effectiviteit/invloed, quick win: verbeteren interne aansturing
Bedreigingen:	Breedte/veelheid sociaal domein, onvoldoende focus en prioriteitstelling.

De ASD is in 2019 aan de gang gegaan met bovengenoemde punten. In het 1<sup>e</sup> kwartaal van 2020 zal deze analyse opnieuw bekeken worden. De (voorlopige) resultaten zijn:

- Sterke punten: deze zijn in 2019 behouden. Alle leden, ook de in 2019 nieuw gekomen ASD-leden, beschikken over ruime competenties. Er is veel kennis over het sociaal domein aanwezig. In de werkwijze wordt rekening gehouden met de kennis en competenties van de

individuele leden. Er wordt aangesloten op ieders kennis en belangstelling, wat zich ook uit in de werkwijze, onder andere met de werkgroepen.

- Verbeterpunten: de contacten met de betrokken portefeuillehouders zijn geïntensiveerd. Dit geldt ook voor de betrokken ASD-contact ambtenaar en overige (beleids)ambtenaren. Alle contacten zijn doorgaans open en constructief, zodat een goede dialoog kan plaatsvinden. Dit, gevoegd bij de proactieve werkwijze van de ASD, heeft in 2019 bijvoorbeeld geresulteerd in een ongevraagd advies in de vorm van een initiatiefvoorstel. Tegelijk stelt de ASD vast dat er nog een wereld te winnen valt. Zo constateert de ASD dat zij niet altijd tijdig genoeg wordt gevraagd om zijn zienswijze kenbaar te maken of om te adviseren. Ook is de ASD van mening dat het college de ASD bij meer zaken in het sociaal domein kan betrekken dan tot nu toe het geval is (voorbeeld: inkoopprocessen).
- Kansen: er zijn in 2019 mooie stappen gezet in het vergroten van de effectiviteit en invloed van de ASD. In 2020 zal hiermee verder worden gegaan. Een voorbeeld hiervan is dat de adviesraden in de BUCH de portefeuillehouders BUCH hebben gevraagd een 'top 4' van onderwerpen aan te geven, waarop de BUCH adviesraden intensief zullen samenwerken en (eventueel) adviseren. In deze 'top 4' staan in ieder geval: de veranderopgave nieuwe Wet inburgering, Participatiewet begeleiding mensen richting werk, jeugdpreventie en mantelzorg & vrijwilligers.
- Bedreigingen: verkokerd denken en werken kan een bedreiging zijn. We verstaan onder de term 'sociaal domein' alle inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie, zelf- en samenredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van de Wmo, de Participatiewet en de Jeugdwet. In de ruime, integrale zin vallen onder 'sociaal domein' ook alle aanverwante taken. Voorbeelden zijn: schuldhulpverlening, handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, (jeugd)gezondheidszorg en de instrumentele inzet van kunst en cultuur. Er is samenhang tussen alle werkvelden. De hiervoor genoemde voorbeelden lopen dwars door de drie wetten heen en hebben een integrale samenhang. Hierbij doet zich de vraag voor of de huidige ASD werkgroepenstructuur nog adequaat is. Een andere werkwijze kan zijn het insteken op een verdeling in thema's.

#### **1.4 Aandachtspunten en prioriteiten in meerjarenperspectief**

De ASD zal in het 1<sup>e</sup> kwartaal 2020 tijdens een 'hei-ochtend' de bevindingen uit de evaluatie en plaatsbepaling in 2018 en de werkwijze en behaalde resultaten in 2019 tegen het licht houden in relatie tot de werkwijze, het meerjarenperspectief en de prioriteiten voor 2020 en verdere jaren.

## **2. Gevraagde en ongevraagde adviezen en schriftelijke vragen in 2019**

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gevraagde en ongevraagde adviezen die de ASD in 2019 heeft gegeven aan BenW en op de schriftelijke vragen die de ASD aan BenW heeft gesteld. De volledige teksten van alle adviezen en de overige inbreng zijn beschikbaar. Deze kunnen opgevraagd worden bij de ASD per e-mail: vera@asdcastricum.onmicrosoft.com.

In 2019 zijn de onderstaande adviezen gegeven:

- A. Advies Integraal Dienstverleningsmodel.
- B. Advies Wijzigingsvoorstel Beleidsregels Sociaal Domein invoegen hoofdstuk 7 aanvullende inkomensondersteuning (bijzondere bijstand) en hoofdstuk 8 specifieke bepalingen schuldhulpverlening.
- C. Advies vaststelling begroting ASD 2019 op basis van een inhoudelijke ambitie en activiteiten (in plaats van een vast bedrag) en jaarlijkse vrijwilligersvergoeding leden ASD op basis van de verrichte inspanningen (in plaats van het aantal vergaderingen dat een lid bijwoont).
- D. Advies Risicoverevening jeugdhulp 2019/2022.

- E. Advies Wijziging Verordening en Huishoudelijk Reglement ASD en bijbehorend stroomschema.
- F. Advies Aanpassing Verordening Sociaal Domein.
- G. Advies/initiatiefvoorstel Realiseren Dagcentrum Nieuwkomers.

Schriftelijke vragen zijn gesteld over: 1) inkoopprocessen en 2) vrouwen/meisjesbesnijdenis.

## **Ad A**

### **Gevraagd advies d.d. 18 januari 2019: 'Integraal Dienstverleningsmodel'**

#### **Algemeen**

Het college heeft vier vragen aan de BUCH adviesraden voorgelegd:

1. Komen de uitkomsten van de evaluatie overeen met de signalen die u ontvangt over onze dienstverlening? Zo nee, wat ontbreekt volgens u?
2. Kunt u zich vinden in de geformuleerde aanbevelingen?
3. Welke maatregelen moeten de gemeenten nemen naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie?
4. Wat heeft volgens de ASD prioriteit?

#### **Inhoudelijk**

De ASD is van mening dat een grondige analyse van de problematiek van de inwoners mist. De evaluatie is te veel vanuit de invalshoek van de gemeenten en organisaties geschreven en te weinig vanuit de vraag van de inwoners. Pas als een analyse is gemaakt op alle fronten vanuit de inwoner-optiek, kan de vraag 'hoe gaan we het nu aanpakken' beantwoord worden. De formatie van de sociale teams moet het resultaat zijn van de gewenste ondersteuningssituatie van de inwoners zelf. Er moet zicht zijn op het gebruik van voorzieningen. Prioriteiten kunnen worden benoemd op basis van een grondige analyse vanuit de inwoner-optiek en een permanente deskundigheidsbevordering vanuit kanteling-optiek.

#### **Reactie college d.d. 15 april 2019**

Het college geeft aan dat een analyse van de vraag van de inwoners aan de gemeente wel is gedaan en ten grondslag ligt aan de conclusies en aanbevelingen in de evaluatie. De ervaring van het college in de afgelopen jaren is dat de gemeenten onvoldoende menskracht (vaste) formatie hebben om de actieve ondersteuningsvragen waar inwoners zich mee melden, op te vangen en af te handelen. Daardoor is de basis van het dienstverleningsmodel onvoldoende op orde. Het college wil deze basis op orde brengen door de formatie uit te breiden voordat een volgende stap wordt genomen. Het college stelt dat als de basis in orde is, de sociaal teams een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de analyse van de vraag van de inwoner. Door hun kennis en netwerk in de wijk kan het sociaal team input geven over vragen en problemen en zo bijdragen aan beleidsontwikkelingen. Ook kunnen de sociaal teams hun samenwerking met partners zoals wijkagenten en woningcorporaties, verder verstevigen. Gebiedsregisseurs kunnen maatschappelijke initiatieven faciliteren. Het college onderschrijft de overige aanbevelingen van de ASD op het gebied van deskundigheidsbevordering, uitgangspunten als integrale aanpak, het leveren van maatwerk en uitgaan van de situatie van de inwoner en het belang van preventie en vroeg signalering. Uit de reactie van het college blijkt niet (voldoende) wat het college gaat doen met het advies van de ASD.

## **Ad B**

### **Gevraagd advies d.d. 22 januari 2019: 'Wijzigingsvoorstel Beleidsregels Sociaal Domein invoegen hoofdstuk 7 aanvullende inkomensondersteuning (bijzondere bijstand) en hoofdstuk 8 specifieke bepalingen schuldhulpverlening'**

#### **Algemeen**

De ASD vindt het positief dat door de invulling van hoofdstuk 7 bestaande verschillen in de per BUCH gemeenten gehanteerde naslagwerken zoveel mogelijk worden weggenomen. Ook positief is dat de punten in het genoemde actieplan voor inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm zullen leiden tot meer mogelijkheden voor financiële ondersteuning, zowel voor de kosten van het dagelijks bestaan als voor het kunnen participeren in de maatschappij. Het is belangrijk dat niet alleen de administratieve lasten voor de gemeenten worden verlicht, maar ook voor de inwoners.

#### **Inhoudelijk**

De ASD heeft de volgende adviezen gegeven:

- Voor de toegankelijkheid van de beschreven tekst kan het soms nodig zijn bij de referentie naar bestaande wetsartikelen een korte toelichting te geven.
- Een volgende stap is om de inwoners zo goed mogelijk te informeren over deze ontwikkelingen en hoe zij zo laagdrempelig mogelijk een aanvraag kunnen indienen.
- Voor de gebruiker (o.a. klantmanager) valt te overwegen een toelichting (leeswijzer) ter introductie van de nieuwe beleidsregels ter beschikking te stellen, juist om in het belang van de aanvrager te komen tot een zorgvuldig besluit.

Ook heeft de ASD diverse tekstwijzigingen voorgesteld in de hoofdstukken 7 en 8.

#### **Reactie college**

Uit informatie van onze contactambtenaar (oktober 2019) blijkt dat door meerdere factoren (verkiezingen, wisselingen in portefeuilles, bezuinigingen, niet kunnen verkrijgen van het benodigde cijfermateriaal) vertraging in de besluitvorming is opgetreden. Daardoor hebben we nog niet een reactie op ons advies ontvangen. Er wordt gewerkt aan voorstellen per college. Door bezuinigingen komen er in ieder geval twee verschillende versies, waarbij Bergen/Castricum waarschijnlijk gelijk opgaan en Heiloo/Uitgeest. De eerste besluiten schuldhulp en jeugdfonds uitbreiding (leeftijd 0 tot 4 jaar) zijn in december 2019 genomen. Er is in de raad van december een motie aangenomen, die wordt uitgewerkt, evenals de regeling bijzondere bijstand. Dit wordt in 2020 afgerond.

## **Ad C**

### **Ongevraagd advies d.d. 26 februari 2019: vaststelling begroting ASD 2019 op basis van een inhoudelijke ambitie en activiteiten (in plaats van een vast bedrag) en jaarlijkse vrijwilligersvergoeding leden ASD op basis van de verrichte inspanningen (in plaats van het aantal vergaderingen dat een lid bijwoont)**

#### **Algemeen**

De ASD is van mening dat de begroting, met als onderdeel de vrijwilligersvergoeding, zo reëel mogelijk moet worden opgesteld. De werkplanning van het betreffende jaar moet daarbij leidend zijn.

#### **Inhoudelijk**

De ASD heeft geadviseerd om de begroting 2019 van de ASD vast te stellen op basis van een inhoudelijke ambitie en activiteiten in plaats van een vast bedrag. Op die wijze kan meer reëel worden begroot. Ook is geadviseerd om de jaarlijkse vrijwilligersvergoeding voor alle leden van de ASD los te koppelen van het aantal vergaderingen dat een lid bijwoont. Van alle tijd die de leden aan hun werk voor de ASD besteden, is het bijwonen van de maandelijkse ASD vergadering een (klein)



onderdeel. De leden besteden veel tijd aan voorbereiding van de advisering (lezen beleidsdocumenten, rapporten et cetera) , contacten met netwerken, zich inhoudelijk verdiepen in de onderwerpen et cetera.

### **Reactie college**

Het advies wordt meegenomen in de opstelling van de nieuwe Verordening en het Huishoudelijk Reglement van de ASD dat later in 2019 volgt. (zie punt E).

### **Ad D**

#### **Gevraagd advies d.d. 24 februari 2019: Risicoverevening jeugdhulp 2019/2022**

#### **Algemeen**

Het college heeft voorgesteld om ook voor de jaren 2019-2022 risicoverevening toe te passen tussen de BUCH gemeenten, maar nu volgens verevening van afwijkingen van de realisatiecijfers van het voorafgaande jaar.

Vanaf 1 januari 2019 wordt in het Sociaal Domein gewerkt met één algemene uitkering voor de (Wmo, Jeugdhulp en Participatie. De gemeenten willen vanaf 2019 voor wat betreft Jeugdhulp werken met:

- verevenen van afwijkingen ten opzichte van de realisatiecijfers van het voorgaande jaar en niet op basis van de begroting van het voorgaande jaar;
- verevenen aan de hand van een verdeelsleutel tussen gemeenten gebaseerd op het aantal jeugdigen in de gemeenten op peildatum 1 januari van het jaar voorafgaand.

Op deze wijze hoopt men de financiering van de Jeugdhulp te baseren op meetbare criteria. Ook wil men ondanks het integraal budget per gemeente het budget voor de jeugdhulp per gemeente blijven berekenen. Tevens wordt verwacht dat de gelijke investering van de BUCH- gemeenten in het preventief jeugdbeleid zal leiden tot beperking van de instroom in dure specialistische trajecten jeugdhulp.

#### **Inhoudelijk**

Voor de ASD staat centraal dat kwalitatief goede en tijdige hulpverlening zonder wachtlijsten aan jongeren blijft bestaan. Dit mag niet een discussiepunt worden bij de jaarlijkse financiële verantwoording van de bestede budgetten, ongeacht de gehanteerde afgesproken systematiek (begroting of realisatiecijfers) . Het krijgen van passende hulp mag niet afhankelijk zijn van de BUCH-gemeente waarin de jeugdige woont.

De ASD vraagt zich af of het een verstandige keuze is om de verevening vast te leggen voor 4 jaar. Ondanks het voornemen om te blijven uitgaan van het reserveren van een apart budget voor Jeugdhulp zal op den duur niet meer te achterhalen zijn welk deel van de algemene uitkering bedoeld is voor de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet afzonderlijk. Kostenstijging van de noodzakelijke hulp in de loop van de tijd, langer uitblijven van effect van investering in preventie, toename van aanvragen, mogelijke minder inkomsten vanuit de Rijksbijdrage in het integraal budget in de toekomst en andere onvoorziene ontwikkelingen, zullen grote druk leggen op de verdeling van de algemeen beschikbare middelen. Tegelijkertijd bieden de ontwikkelingen in het Sociaal Domein de BUCH-gemeenten kansen om het integraal dienstverleningsmodel niet alleen inhoudelijk maar ook financieel verder uit te werken.

De ASD heeft het volgende geadviseerd:

- 1 Uitvoering van besluit risicoverevening Jeugdhulp ten opzichte van de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, maar korter dan de duur van 4 jaar. Het jaar 2018 moet nog financieel worden afgesloten. Dit gebeurt voortaan op basis van resultaten en volgens een afgesproken verdeelsleutel, gebaseerd op het aantal jeugdigen per gemeente. Voor het boekjaar 2019 wordt deze werkwijze herhaald en wordt duidelijk of afrekenen op resultaten

gunstiger uitpakt op de uitgaven voor Jeugdhulp. In 2019 kan dan besloten worden om voor 2020 (en eventueel volgende jaren) de budgetten Jeugdhulp van de vier gemeenten samen te voegen, waardoor verevening van de kosten van Jeugdhulp tussen de gemeenten verdwijnt en jeugdigen kunnen blijven rekenen op de voor hen aangevraagde hulp. Dit als (tussen) fase vóór voorstel 2.

- 2 Vanaf 2020 de totale budgetten Sociaal Domein van de vier gemeenten meteen samenvoegen, zonder verevening voor Jeugdhulp en toewerken naar de verdere uitwerking van één gezamenlijk beleid integraal Sociaal Domein.
- 3 De toegankelijkheid voor alle inwoners die een beroep doen op het sociaal domein en in dit geval met speciale aandacht voor jeugdigen en hun ouders in het bijzonder, is van essentieel belang en moet een continu punt van aandacht zijn.

#### **Reactie college d.d. 18 december 2019**

Per 1 januari 2019 is de integratie-uitkering Sociaal Domein overgeheveld naar de algemene uitkering. Daarmee is er geen sprake meer van een apart Rijksbudget voor Jeugdhulp. De gemeenten hebben hun manier van begroten hierop aangepast. Dit heeft tot gevolg dat er geen zuivere afspraken meer gemaakt kunnen worden die leiden tot een nieuw vereveningsmodel voor 2019 en verder. Daarmee is het bestuurlijk draagvlak om nieuwe afspraken te maken over verevenen vervallen (zie ook de 6<sup>e</sup> nieuwsbrief sociaal domein)

#### **Ad E**

##### **Gevraagd advies d.d. 27 augustus 2019: Wijziging 'Verordening en Huishoudelijk Reglement BUCH Adviesraden'**

#### **Algemeen**

Op 27 augustus 2019 werd het eerste concept 'Verordening en Huishoudelijk Reglement ASD' ontvangen. In het voorzitters/secretarissen overleg BUCH adviesraden van 4 september 2019 is een ambtelijke toelichting gegeven op de concept Verordening en het Huishoudelijk Reglement ASD.

#### **Inhoudelijk**

De ASD onderschrijft het belang van een nieuwe Verordening en Huishoudelijke Reglement. De ASD heeft diverse wijzigingsvoorstellen gedaan: 11 opmerkingen betroffen het Huishoudelijk Reglement, 7 de Verordening en 1 het stroomschema. Vervolgens is onze reactie in BUCH verband met de overige drie adviesraden verder uitgewerkt en voorbereid en op 30 oktober 2019 bij de gemeenten ingebracht. De verdere afhandeling vindt plaats in januari 2020.

#### **Reactie college**

Omdat de afhandeling in 2020 plaatsvindt, volgt een reactie nog.

#### **Ad F**

##### **Gevraagd advies d.d. 17 oktober 2019 'Aanpassing Verordening Sociaal Domein'**

#### **Algemeen**

Op 1 januari 2019 is landelijk het abonnementstarief Wmo ingegaan voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen. Door invoering van het abonnementstarief betalen inwoners van de BUCH met Wmo voorzieningen een vaste bijdrage van € 17,50 per 4 weken. Dit ongeacht de gezinssamenstelling, het aantal Wmo voorzieningen, inkomen of vermogen. Op 1 januari 2020 gaat het abonnementstarief Wmo in voor alle Wmo voorzieningen, dus ook voor de algemene voorzieningen. In de BUCH gemeenten betekent dit dat ook de algemene voorziening schoonmaakondersteuning onder het abonnementstarief zal vallen. Het gaat om een vaste bijdrage van maximaal € 19,-- per maand (het zelfde als € 17,50 per vier weken). De invoering van het

abonnementstarief betekent dat gemeenten aanpassingen moeten doen in hun Verordening Sociaal Domein om uitvoering van het abonnementstarief mogelijk te maken. Twee keuzes zijn relevant voor de BUCH-gemeenten: 1) vaststellen eigen bijdragebeleid en 2) wel/niet uitzonderen van collectief vervoer (regiotaxi) van het abonnementstarief.

### **Inhoudelijk**

Het college stelt voor de verordening aan te passen per 1 januari 2020 (noodzakelijk voor de uitvoering van het abonnementstarief):

- 1) Het abonnementstarief op te leggen voor de algemene voorziening schoonmaakondersteuning. Het eigen aandeel voor minima ad € 1,00 per uur in Heiloo komt te vervallen.
- 2) Collectief vervoer (regiotaxi) uit te zonderen van het abonnementstarief, zodat de huidige eigen bijdrage daarvan in stand kan blijven.
- 3) Alle overige toegestane Wmo maatwerkvoorzieningen onder het abonnementstarief te laten vallen. Dit heeft geen impact voor Castricum. In Heiloo alleen voor het minimale beleid voor schoonmaakondersteuning. In Bergen en Uitgeest zijn er veranderingen voor de inwoners, maar heeft dit geen negatieve impact op de begroting. Ook wordt hiermee het eigen bijdragebeleid geharmoniseerd in de vier BUCH-gemeenten.

De ASD heeft dit voorstel besproken in zijn vergadering van 25 oktober 2019 en is van mening dat het college een helder voorstel doet. De ASD is van mening dat zij tegemoet kan komen aan het verzoek van het college om versneld te adviseren, omdat de ASD in een vroeg stadium bij dit onderwerp is betrokken en geïnformeerd. De ASD vindt de vereenvoudiging en harmonisatie van het eigen bijdrage systeem per 1 januari 2020 het belangrijkste argument om positief te adviseren. De ASD heeft in zijn positieve advies d.d. 4 november 2019 twee aanbevelingen gedaan: 1) twee financiële evaluaties in 2020, zodat indien nodig tijdig bijgestuurd kan worden en 2) voorlichting aan inwoners over de nieuwe situatie is belangrijk en moet in begrijpelijke taal plaatsvinden.

### **Reactie college d.d. 5 november 2019**

Het college dankt voor de snelle advisering en neemt de aanbevelingen over.

### **Ad G**

#### **Ongevraagd advies d.d. 2 december 2019: initiatiefvoorstel 'Realiseren Dagcentrum Nieuwkomers'**

### **Algemeen**

De ASD is van mening dat de huidige werkwijze opvang nieuwkomers niet het gewenste resultaat oplevert. De eenzijdige focus op het aanleren van de taal, werkt contra productief en bevordert isolement. De cijfers over het aantal nieuwkomers dat na 15 jaar nog afhankelijk is van een uitkering bevestigen dit beeld. Dit was aanleiding dat de ASD al in 2018 in twee ongevraagde adviezen ( 16 augustus 2018 en 17 december 2018) zijn zienswijze kenbaar heeft gemaakt en concrete voorstellen heeft gedaan voor een radicaal andere aanpak. De ASD heeft 2 december 2019 een initiatiefvoorstel ingediend.

### **Inhoudelijk**

De ASD stelt een niet vrijblijvende, integrale en intensievere aanpak voor, die vanaf de eerste dag is gericht op een succesvolle integratie van de nieuwkomers. De aanpak bestaat uit een intensief week- en dagprogramma, zodat de deelnemers niet alleen de taal leren, maar ook gewend raken aan ons westerse arbeid- en levensritme van vijf dagen school/werk/activering en ontspanning in het weekend. Cruciaal daarbij is dat iedereen naar vermogen bijdraagt en gaat meedoen aan de samenleving. De ASD legt daarbij de lat en het ambitieniveau hoog. Deze werkwijze moet ertoe leiden, dat minimaal 80% van de volwassen nieuwkomers die daartoe fysiek en mentaal in staat zijn, binnen twee jaar op basis van onder meer een betaalde baan, zelfstandig functioneren. Om geen

tijd verloren te laten gaan, moet op het moment dat bekend is dat een bewoner van één van de asielzoekerscentra qua opvang en huisvesting (administratief) gekoppeld is aan één van de BUCH gemeenten, al een warme overdracht van het asielzoekerscentrum naar de lokale casemanager plaatsvinden, zodat het traject van start gaat. Door de middelen en krachten te bundelen op BUCH niveau en wellicht op het niveau van de regio Alkmaar, moet het mogelijk zijn om de potentie van vergunninghouders optimaler te benutten dan nu het geval is. Dat is niet alleen in het belang van de vergunninghouders zelf, maar ook om nu en in de toekomst draagvlak in onze samenleving te behouden voor de noodzakelijke humanitaire opvang en inbedding.

### **Reactie college**

De ASD heeft d.d. 7 november 2019 een overleg gehad met de betrokken wethouder over dit onderwerp. De ASD heeft daarbij aangegeven dat zij teleurgesteld is dat zij niet/te laat betrokken is /wordt bij dit onderwerp. De ASD heeft in dit overleg aangekondigd dat zij een ongevraagd advies in de vorm van een initiatiefvoorstel zal indienen. Na de indiening van bedoeld voorstel d.d. 2 december 2019, stelt het college in een schriftelijke reactie d.d. 17 december 2019, dat zij zich verwondert over de indiening van dit ongevraagde advies vooruitlopend op het op 9 januari 2020 gepland staande overleg van de ASD en de betrokken wethouder en ambtenaar. Tijdens dit overleg heeft de ASD aangegeven dat zij deze opstelling van het college defensief en ook onbegrijpelijk vindt. De wethouder veronderstelde dat de ASD zou adviseren na het overleg van 9 januari 2020. De ASD heeft tijdens het overleg zijn initiatiefvoorstel toegelicht. Qua visie is op hoofdlijnen bevestigd dat de wethouder en ASD op één lijn zitten: echte participatie doelstelling met resultaat. De wethouder zoekt naar een aanpak met voldoende massa, wil centralisatie door samenwerking met de BUCH- en de HAL-gemeenten en zoekt gelijktijdig naar een lokale uitvoering in afzonderlijke gemeenten. Hierbij denkt de wethouder aan het benutten van bestaande accommodaties (welzijn, onderwijs). Over het vervolgtraject is afgesproken dat de ASD wordt uitgenodigd voor een bijeenkomst op 23 januari 2020 waar het eindverslag van de Pilot Regionale Samenwerking Participatiewet wordt besproken en dat gezamenlijk een werkbezoek aan een asielzoekerscentrum wordt gebracht. Het initiatiefvoorstel van de ASD zal te zijner tijd worden gezonden naar de gemeenteraad. Ook wordt het ambtelijk benut in de voorbereiding en het overleg in de regio Alkmaar.

### **Schriftelijke vragen d.d. 2 december 2019 over inkoopprocessen**

#### **Algemeen**

De ASD heeft zich in 2019 verdiept in de processen die ten grondslag liggen aan de inkoop/verwerving van zorg/diensten in het kader van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Directe aanleiding was een informatiebijeenkomst voor de Cliëntadviesraden regio Alkmaar op 28 februari 2019 over de inkoop van Wmo begeleiding, Beschermd thuis en Beschermd Wonen 2020, onder aansturing van de Netwerk Organisatie Regio Alkmaar. Tijdens deze bijeenkomst bleek dat er (nog) geen duidelijkheid is over de rol en de positie van de Adviesraden bij inkoopprocessen.

#### **Inhoudelijk**

De ingrijpende gebeurtenissen rond de inkoop Jeugdhulp leert ons dat betrokkenheid van de Adviesraad bij visievorming, formuleren van uitgangspunten, innovatie- en kwaliteitseisen niet alleen gewenst is, maar gezien vanuit het perspectief van de cliëntèle ook meerwaarde kan opleveren. De periodieke inkoop/verwerving qua materie en inrichting is complex en wordt mede bepaald door landelijke wet- en regelgeving. Dat laatste ligt vast en onttrekt zich aan beïnvloeding door gemeenten en Adviesraden. De ASD wil zijn betrokkenheid dan ook beperken tot de onderdelen waarover de gemeenten directe zeggenschap hebben en beleids- en keuzevarianten mogelijk zijn. De ASD stelt vast dat niet duidelijk is welke onderdelen van de inkoopprocessen vanuit deze opvatting voor advisering door de ASD in aanmerking komen. De ASD heeft BenW gelet op de

complexiteit van de materie gevraagd om de inkoopprocessen vanuit bovenstaande constatering opnieuw te analyseren en te bezien op welke momenten de ASD om advies gevraagd kan worden aan de voorkant in het proces, zodat daadwerkelijk meedenken en beïnvloeding door de ASD mogelijk is.

### **Reactie college**

Een reactie van het college komt begin 2020.

### **Schriftelijke vragen d.d. 14 oktober 2019 over vrouwen/meisjesbesnijdenis**

#### **Algemeen**

Aanleiding voor deze vragen was een alarmerend artikel hierover in de Volkskrant van 24 juni 2019. Hieruit blijkt dat naar schatting 4.200 vrouwen/meisjes in ons land het risico lopen op verminking door besnijdenis. Dit is in Nederland illegaal en strafbaar. Gemeenten zijn in het kader van volksgezondheid verantwoordelijk voor preventief en repressief beleid. Dit is veelal belegd bij de GGD en de JGZ. Het onderwerp valt hierdoor in het sociaal domein en dus ook binnen de reikwijdte van de ASD. De ASD vermoedt dat (een deel van) de jonge allochtone inwoners van Castricum hiermee te maken kan hebben. Als het voorkomt, moet dit een halt worden toegevoerd. Aandacht en bewustwording bij de verantwoordelijke autoriteiten kan hieraan bijdragen.

#### **Inhoudelijk**

De ASD heeft onderstaande vragen aan het college gesteld:

1. Is het college bekend met het genoemde artikel in de Volkskrant van 24 juni 2019 over vrouwen/meisjes besnijdenis?
2. Heeft het college aantoonbaar aandacht voor de risico's, die de in Castricum verblijvende meisjes (weliswaar beperkt in aantal), afkomstig uit gezinnen met een allochtone achtergrond, lopen?
3. Is er preventief en repressief beleid om daar waar mogelijk de risico's voor deze meisjes te reduceren?
4. Kunt u ons informeren over dit beleid en de wijze waarop dit gemonitord wordt?
5. In welke mate zijn partijen als de GGD, de JGZ, de Raad voor de Kinderbescherming, Politie, huisartsen en eventuele andere relevante partijen betrokken bij dit beleid? Vindt er afstemming plaats tussen genoemde partijen?
6. Overweegt het college om naar aanleiding van onder meer het genoemde artikel in de Volkskrant en ter beveiliging van de genoemde doelgroep het beleid te intensiveren? En zo ja, aan welke maatregelen denkt het college hierbij?

### **Reactie college d.d. 26 november 2019**

Het college heeft geantwoord dat er in Castricum aandacht is voor de (mogelijke) risico's die meisjes/vrouwen lopen. Het college is bekend met het artikel in de Volkskrant. Er is zowel preventief als repressief beleid. Meisjesbesnijdenis is een vorm van kindermishandeling en strafbaar. Deze vorm van kindermishandeling valt onder de Wet Verplichte Meldcode. Daarmee is het voor alle professionals in Castricum, die werken in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en justitie, verplicht dat zij bij een vermoeden van een dreigende of uitgevoerde meisjesbesnijdenis, handelen volgens het stappenplan van de Meldcode kindermishandeling/huiselijk geweld. Bij (een reëel vermoeden van) meisjesbesnijdenis dienen professionals conform de meldnormen behorend bij de Meldcode een melding te doen bij Veilig Thuis. In 2018 is door Veilig Thuis en de GGD veel aandacht besteed aan voorlichting aan eigen medewerkers en ketenpartners rond de nieuwe meldcode. De jeugdgezondheidszorg van de GGD Hollands Noorden is door het grote bereik van jeugdigen een belangrijke preventief en signalerend werkende ketenpartner in Castricum. Het beleid rond preventie en repressie wordt door de GGD

niet specifiek gemonitord wat betreft aantallen. Veilig Thuis monitort op meer momenten, waarbij sprake is van een ernstig vermoeden van of dreigende kindermishandeling. Rond dit thema wordt door alle ketenpartners samengewerkt.

### **3. DE WERKGROEPEN WMO, JEUGDWET EN PARTICIPATIEWET IN 2019**

In 2019 is gewerkt in de bestaande werkgroepstructuur, bestaande uit de drie werkgroepen Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. In hoofdstuk 1, paragraaf 3, zijn wij al ingegaan op de samenhang tussen alle werkvelden, het belang van integrale samenwerking en het werken met thema's in het sociaal domein die dwars door de drie wetten heen lopen. Om de integraliteit te waarborgen, werd het werk van de werkgroepen besproken in de voltallige ASD-vergaderingen. In dit hoofdstuk nemen we een korte samenvatting op van de werkgroepen, waarin wordt weergegeven hoe de werkgroepen hun opdrachten zien, de knelpunten die zij hebben geconstateerd en een samenvatting van het werkplan voor 2020, dat mede is gebaseerd op de in 2019 gesignaleerde knelpunten.

#### **Werkgroep Jeugdwet**

##### Hoe heeft de werkgroep zijn opdracht gezien?

- Om effectief gevraagd en ongevraagd te kunnen adviseren is verbinding met de doelgroep van het beleid van belang. Het is dus ook onze opdracht om die verbinding met de doelgroep te realiseren. Daarom zijn er in 2019 veel contacten geweest met organisaties, onder andere Forte (kinderopvang), Passend Onderwijs (PO en VO), Speaking Minds (ROC-project gericht op bewegen en gezondheid voor kinderen met onvoldoende steun en sturing op die terreinen), Brijder Stichting, wijkagenten, jongerenwerk en jeugdconsulent.
- Op het terrein van de Jeugdwet lijken de beste "vindplaatsen" voor signalen ten aanzien van behoeften en functioneren van de Jeugdwet, instellingen te zijn, die met de doelgroep (o tot 18 jarigen) werken. Dit zijn in onze ogen instellingen voor kinderopvang en (passend) onderwijs, naast "lotgenoten" groepen, zoals het auticafé.

##### Knelpunten

De werkgroep heeft zicht gekregen op onderstaande knelpunten:

- "Warme overdracht" vanuit de kinderopvang naar het (basis) onderwijs.
- Handelingssnelheid bij acute verwijzingsproblematiek van leerlingen in het voortgezet onderwijs en de mogelijke rol van mede probleemeigenaar Passend Onderwijs.
- Er wordt goed gemonitord vanuit de ambtelijke organisatie, maar de vraag wat die cijfers betekenen en wat mogelijke beleidsconsequenties zijn, krijgt nog te weinig aandacht van de BUCH werkorganisatie.
- Eerdere betrokkenheid bij (het ontwerp van) aanbestedingsprocedures is noodzakelijk om aandachtspunten vanuit de praktijk te kunnen inbrengen.

##### Werkplan 2020

In 2020 zal aandacht worden besteed aan de hierboven genoemde knelpunten en aan andere onderwerpen, zoals:

- De overgang van 18+ naar de dagopvang;
- De aansluiting schoolverlaters VSO met de arbeidsmarkt.

## Werkgroep Wmo

### Hoe heeft de werkgroep zijn opdracht gezien?

- Hoe ziet het wijkgericht werken in Castricum eruit, waarbij de focus is gelegd op samenwerking van de professionals onderling met de informele zorg.
- Wat kan dat voor de bestrijding van eenzaamheid in de wijken betekenen?
- Een goede verbinding met de doelgroep is belangrijk. Er zijn veel contacten geweest (gezamenlijk als werkgroep en individueel) met onder andere betrokken (beleids)ambtenaren, inwoners(groepen) en organisaties.
- Er is meegedaan aan onder andere de Inclusietafels en de kerngroep 'Eén tegen Eenzaamheid'.

### Knelpunten

De Werkgroep Wmo heeft vastgesteld dat er in 2019 geen specifieke knelpunten zijn geweest:

- De Werkgroep heeft goede nota genomen van de uitkomsten van het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek Wmo (ceo) met een positieve uitkomst. De ASD onderschrijft het belang dat de gemeente de input vanuit dit ceo gebruikt voor het opstellen van kwaliteitscriteria bij inkoop en aanbesteding van zorg en ondersteuning. De ASD heeft aangegeven, dat in het ceo gebruik kan worden gemaakt van de extra ruimte voor vragen met de focus op hulpmiddelen. De ASD vindt het positief dat de gemeente vanaf 2019 de ervaringen van de cliënten continue zal monitoren, zodat indien nodig het beleid tussentijds kan worden aangepast. De hiervoor genoemde aanpak draagt bij aan het voorkomen van knelpunten.
- Verder heeft de ASD vastgesteld dat de problemen die landelijk op het gebied van de Wmo spelen (bijvoorbeeld lange wachttijden op hulpmiddelen) in Castricum niet aan de orde zijn. De ASD zal in 2020 nauwlettend de ontwikkelingen volgen, zodat eventuele knelpunten tijdig kunnen worden gesignaleerd.

### Werkplan 2020

- 1) Wijkgericht (samen) werken professioneel met informeel, eenzaamheidsbestrijding en de voorzieningen voor de inwoners in de wijk blijven aandachtspunten voor de werkgroep. Veel van deze punten komen in het actieplan Een tegen Eenzaamheid aan de orde.
- 2) Het verstrekken van hulpmiddelen. Hoe verloopt dat in de praktijk nu Medipoint de nieuwe aanbieder is?
- 3) Vervoer tussen de kernen zal steeds meer aandacht gaan vragen bij de toenemende vergrijzing. Met name tussen Akersloot en Castricum

## **Werkgroep Participatiewet**

### Hoe heeft de werkgroep zijn opdracht gezien?

- Uitgangspunt van deze vraag: hoe kan een betere doorstroming naar betaald werk plaatsvinden?
- De werkgroep heeft onder andere de kwartaalrapportages geanalyseerd om een beter beeld te krijgen van het klantenbestand van de Participatiewet en de doorstroom naar betaald werk. Aan de hand hiervan zijn vragen voorbereid ter bespreking met (beleids) ambtenaren Participatiewet van de gemeente in 2020.
- De werkgroep heeft gesprekken gevoerd met onder andere de wethouder en de re-integratieconsulent over het onderwerp experimenteren binnen en buiten de Participatiewet en de aansluiting van schoolverlaters VSO met de arbeidsmarkt.
- De werkgroep heeft de presentatie bijgewoond van de gemeente over de missie en visie naleving sociaal domein.



- Contacten met de doelgroep hebben plaatsgevonden door het bijwonen van deelnemersbijeenkomsten FNV in het kader van de evaluatie van de Participatiewet.
- De werkgroep heeft het advies over een effectievere aanpak van nieuwkomers opgesteld en besproken met de gemeente.

#### Knelpunten

De werkgroep heeft zicht gekregen op onderstaande knelpunten:

- De werkgroep heeft geconstateerd dat een aanzienlijk aantal klanten vallend onder de Participatiewet in het bestand blijft (zie de 2<sup>e</sup> kwartaalrapportage 2019), ondanks dat de doelstelling bemiddeling naar werk volgens plan loopt.
- Door het wegvallen van de twee keer per jaar georganiseerde bijeenkomsten Cliëntenraden NHN/UWV, gefaciliteerd door het UWV, heeft de werkgroep informatie gemist over de samenwerking gemeente(n) met het UWV vanuit de invalshoek van het UWV. Alhoewel nog geen sprake is van een knelpunt, zal de werkgroep nagaan hoe hiermee verder om te gaan.

#### Werkplan 2020

- 1) Het betrokken raken bij de totstandkoming van het proces veranderopgave inburgering.
- 2) Betrokken zijn bij het besluit pilots Participatiewet (eindrapport half december 2019) , 23 januari 2020 te bespreken in het bestuurlijk overleg met besluitvorming in april. (WNK, Haltewerk en BUCH).
- 3) Het volgen van de aansluiting schoolverlaters VSO met de arbeidsmarkt (in combinatie met de werkgroep jeugd).
- 4) Evaluatie van de Participatiewet, o.a. door analyse van het klantenbestand via de kwartaalrapportages en hierover gesprekken hebben met zowel beleidsambtenaren als klantmanagers van het sociaal team.
- 5) Geïnformeerd worden over stand van zaken aantallen aanvragers schuldhulpverlening en gebruikers aanvullende inkomensondersteuning.
- 6) Het volgen van de uitvoering m.b.t. de door de gemeente gepresenteerde missie en visie naleving sociaal domein. Hoe wil de gemeente fraude opsporen bij de doelgroep van de Participatiewet, welke acties worden hierbij ondernomen en wat zijn de resultaten?

## **4. Resultaatgerichte samenwerking**

*Het belang van netwerken en het doorbreken van verkokering*

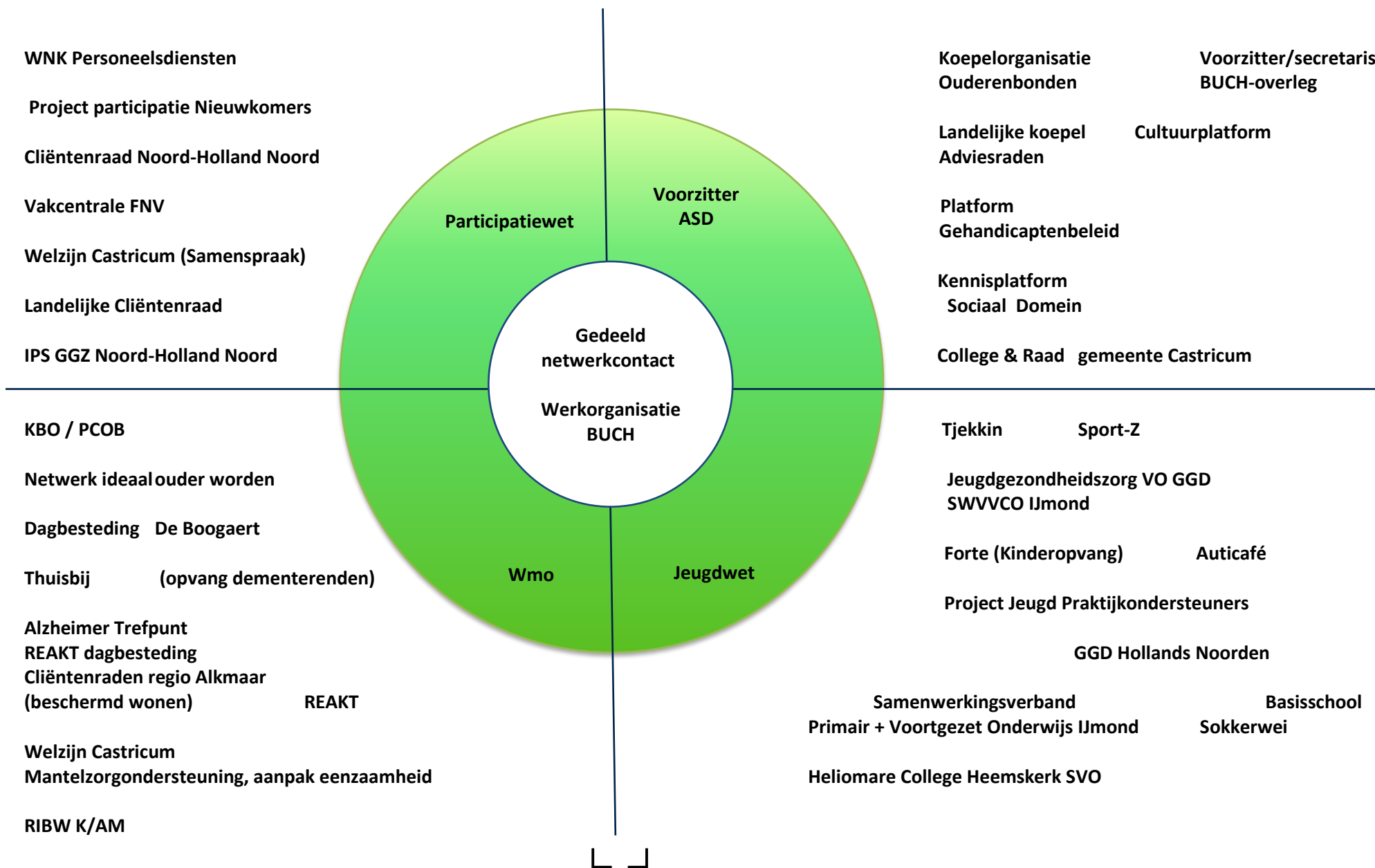
### **Netwerkvorming**

Voor het functioneren van de ASD is het cruciaal om informatie te verzamelen over de beleidsontwikkelingen en de effecten van het gemeentelijke beleid in het kader van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet bij de beleidsmakers en doelgroepen van het beleid. Om deze reden bouwt de ASD continu aan een netwerk van contacten. Deze contacten betreffen onder andere de Werkorganisatie BUCH, uitvoeringsorganisaties van het gemeentelijke beleid, cliëntenorganisaties en landelijke c.q. regionale koepelorganisaties. In 2019 is de netwerkvorming uitgebreid met contacten met organisaties op het gebied van kunst en cultuur. Dit vanuit de visie dat kunst en cultuur instrumenteel kan worden ingezet in het sociaal domein. De netwerken worden onderhouden door de drie werkgroepen en door individuele of een aantal gezamenlijke ASD leden bij onderdelen die het sociaal domein betreffen maar niet specifiek de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet (bijvoorbeeld kunst en cultuur). De voorzitter van de Adviesraad heeft een eigen netwerk.



In dit schema staat een overzicht van de verschillende netwerkcontacten van de ASD.

Het aantal netwerkcontacten van de adviesraad kent een gestage groei. Het schema heeft niet de pretentie volledig te zijn.



## 5. Financiën: jaarverslag 2019 en begroting 2020

### Begroting 2019

#### Inkomsten

Saldo op 1 januari 2019	€ 1.362,56
Jaarlijkse bijdrage ASD Gemeente Castricum 2019	€ 1.000,00
Totaal	€ 2.362,56

### Verantwoording financiën 2019

Kosten zakelijk betalingsverkeer (bankkosten)	€ 139,56
Werkbezoek ASD Bewonersvereniging Startblok	€ 50,00
Netwerkbijeenkomst Koepel Adviesraden	€ 15,00
Printen jaarverslag 2018	€ 40,00
Lunch Kijk Uit t.g.v. afscheid M. Borgmeijer	€ 120,00
Attentie M. Borgmeijer	€ 39,44
Declaraties reiskosten e.d. leden ASD	€ 78,26
<u>Interviews, verslaglegging cliënten RIBW/KAM</u>	<u>€ 370,58</u>
Totaal uitgaven	€ 852,84

### Toelichting

Kosten zakelijk betalingsverkeer omvat bankkosten.

Interviews etc. RIBW/Kam betreft een initiatief van de ASD Castricum. Op basis van een valide methodiek zijn cliënten van het RIBW geïnterviewd, om zodoende zicht te krijgen op onder meer de waardering van de aangeboden begeleiding.

De bijdrage aan de Koepel Adviesraden is direct door de gemeente betaald, zo ook de kosten van het notuleren (uren en reiskosten).

### Samenvatting;

In kas op 01-01-2019	€ 1.362,56
Bijdrage gemeente 2019	€ 1.000,00
Uitgaven 2019	€ 852,84
In kas op 31-12-2019	€ 1.509,72

### Begroting ASD Castricum 2020

Kosten zakelijk betalingsverkeer	€ 150,00
Declaraties leden (o.a. reiskosten)	€ 200,00
Representatiekosten (o.a. afscheid leden, netwerkpartners)	€ 150,00
Scholingsbudget, bijeenkomsten	€ 500,00
Vergaderkosten, lunch	€ 250,00
ICT ondersteuning ASD/Secretariaat	€ 350,00
Onvoorzien	€ 135,00
Totale kosten ASD 2020	€ 1.735,00

## VISIEDOCUMENT

### 6. Van visieontwikkeling naar goede resultaten in het sociaal domein

#### Een terugblik vanaf 2015:

Vanaf 2015, het jaar waarin de transitie van de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet heeft plaatsgevonden, is de ASD actief betrokken geweest bij het gemeentelijk beleid gericht op het realiseren van die transitie. Meer taken op het gebied van de Wmo, de Jeugdwet en Participatiewet moesten vanaf dat moment worden uitgevoerd door de gemeente met veel minder budget. 'De Kanteling' was (en is) het motto. 'De Kanteling' gaat verder dan het anders inrichten van de dienstverlening binnen de gemeentelijke organisatie in het sociaal domein. Het gaat nadrukkelijk ook over een nieuw samenspel met inwoners en partnerorganisaties. Deze transformatie en de gekantelde uitvoering hiervan, was een terrein dat gezamenlijk ontdekt moest worden: kantelen doe je samen! De ASD heeft vanaf 2015 nauw samengewerkt met de Werkorganisatie BUCH, de colleges van de BUCH en vooral ook de inwoners.

#### Wat heeft de ASD in 2019 gedaan:

Vanuit het belang en perspectief van inwoners heeft de ASD in het voorjaar van 2018 zijn visie en ideeën over de beoogde doorontwikkeling van het sociaal domein geformuleerd in brieven en adviezen aan het college. Deze hadden betrekking op:

- De afronding van de transitieperiode Wmo, Jeugdwet en Participatiewet (2015/2017).
- De verdere ontwikkeling van de Werkorganisatie BUCH, na de start op 1 januari 2017.
- Afronding van het werk van het toenmalige gemeentebestuur en de vorming van nieuw een bestuur.
- Signalen en aanwijzingen gegeven over veel dat goed ging in het lokale sociaal domein, maar eveneens over veel zaken die (nadere) aandacht en verbetering behoeven.

De ASD heeft zich in 2019 geconcentreerd op de onderstaande drie hoofdzaken die horen bij de hierboven geformuleerde visie:

- 1 Het vergroten van de aandacht voor preventieve aanpak met resultaat.
- 2 Versterken van de inclusieve samenleving, waaraan iedereen naar vermogen kan meedoen.
- 3 Adviezen die de aanpak van doorontwikkeling en verbetering van de Werkorganisatie BUCH bevorderen.

#### Wat hebben we in 2019 vastgesteld:

##### *Versnippering:*

De transformatie is in het sociale domein versnipperd. Daardoor dreigt het ineffectief te worden. De invoering van een veelzijdige en integrale aanpak rondom de Wmo, de Jeugdwet en Participatiewet en alles wat daarmee samenhangt, is nodig. Daarom is de ASD in 2019 naast deze drie hoofdgebieden ook ingestoken op thema's, zoals: de aanpak van eenzaamheid, veilig thuis, beschermd wonen, participatie en verbindingen nieuwkomers/jongeren/ouderen, schuldhulpverlening en de instrumentele inzet van kunst en cultuur. Het verder realiseren van de transformatie moet op innovatieve wijze plaatsvinden. Leidend is resultaatgerichtheid; het behalen van het de beoogde resultaten staat centraal. De ASD heeft daarom een innovatief initiatiefvoorstel ingediend voor de realisering van een dagcentrum voor nieuwkomers. Ook heeft de ASD in zijn reactie op de nieuwe Beleidsnota Kunst en Cultuur 2019-2022 'Cultuur met Kansen' bepleit om meer aandacht te geven aan de innovatieve instrumentele inzet van kunst en cultuur in het sociaal domein. De ASD heeft in BUCH verband voorgesteld om op (meer) thema's, die dwars door de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet heen lopen, intensiever te gaan samenwerken. Dit resulteerde in afstemming met de betrokken bestuurders uit de vier gemeenten en de drie adviesraden in een 'top 5' van gezamenlijk in 2020 uit te werken thema's:

1. Veranderopgave inburgering
2. Participatie: begeleiding mensen richting werk;
3. Jeugdpreventie;
4. Mantelzorg en vrijwilligers
5. Veilig thuis ouderen (veiligheid in en rond huis, fysieke, mentale en financiële veiligheid)

### *Financiële maatregelen*

De financiële context van de transformatie is zorgelijk. De ASD pleitte in januari 2019 voor het op peil houden van de reserve sociaal domein. Ook uit financieel oogpunt is innovatief experimenteren en investeren in preventie, wijkgerichte aanpak en inclusie noodzakelijk. De ASD heeft bij de begrotingsbehandeling 2020 aangegeven, dat de tijd rijp is om de stap te zetten van visie ontwikkeling en contouren naar concrete actieplannen (met budget) en te behalen resultaten. De ASD miste deze visie op onderdelen in de concept gemeentebegroting 2020. De kracht van samenwerking, verbinding en ontschotting wordt naar de mening van de ASD onvoldoende benut. Voorbeelden zijn: de relatie tussen sport/bewegingsstimulering en het bevorderen van een gezonde levensstijl; wonen/zorg/generaties verbinding; kunst en cultuur instrumenteel inzetten in het sociaal domein en cultuureducatie en -participatie bevorderen. In de begroting werden diverse ontwikkelingen genoemd, die vervolgens niet of onvoldoende terug kwamen in ambities en acties. Acties lijken afhankelijk te zijn van landelijke budgetten, zoals de aanpak van laaggeletterdheid, pilot integraal kindcentrum, multi functionele accommodatie, aansluiten op de ingezette ontwikkeling om diverse locaties wijkgericht te realiseren waarin ontmoeting en activiteiten samengaan, continueren aanpak 'één tegen eenzaamheid', een pilot inclusief en meergeneratiewonen (Kooiplein), dementie en voldoende dagplaatsen creëren, wegwerken wachtlijsten en realisatie Hospice.

## **7. Meerjarenperspectief en de prioriteiten voor 2020**

Bij het vaststellen van het meerjarenperspectief en de prioriteiten voor 2020 hebben wij rekening gehouden met wat wij in 2019 hebben vastgesteld: het belang van een integrale aanpak in het sociaal domein, geen versnippering en de financiële context.

### Meerjarenperspectief

Dit blijft onveranderd: het streven naar een inclusieve samenleving, door verbinding, waar iedereen kan meedoen en tot zijn recht kan komen, ongeacht de culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij. Mensen worden aangesproken op wat zij kunnen en niet op wat zij niet kunnen. De ASD kijkt 'breed' naar het sociaal domein: niet alleen naar de Wmo, Jeugdwet en Participatie, maar ook naar de aanpalende beleidsterreinen in het sociale en fysieke domein die bijdragen aan de realisering van een inclusieve samenleving. Uitgangspunten die in beleid(sontwikkeling) nodig zijn om dit meerjarenperspectief te kunnen realiseren, zijn de onderstaande. De ASD zal in zijn (on)gevraagde advisering op deze uitgangspunten toetsen:

- 1 Processen moeten goed op elkaar worden afgestemd, zodat de uitvoering beter aansluit op de behoeften van het individu, maar ook betaalbaar blijft op de lange termijn (doen we niets, dan hebben we in de toekomst een structureel financieel tekort).
- 2 Investeringsbudgetten in innovatieve projecten is nodig: de kosten gaan voor de baat uit. Dus naast het beheersen van de kosten en het afdekken van risico's is een substantieel investeringsbudget noodzakelijk. Investering vooral in preventie en in het anders werken en organiseren.
- 3 Ontschotting van budgetten in het sociale domein, zodat deze flexibeler ingezet kunnen worden. Als in 2020 blijkt dat de transformatieopgave in het sociaal domein niet (voldoende)

wordt gehaald, dan moet voor de begroting 2021 een integrale afweging plaatsvinden om een meerjarig begrotingsevenwicht te bereiken.

- 4 De transformatie vraagt om een integrale aanpak op wijkniveau. Er moet op wijkniveau contact zijn met inwoners(groepen) en organisaties, zodat bekend is wat in de wijk leeft en speelt en waar de vraag ligt. Bij deze integrale aanpak in het sociaal domein moet ook rekening worden gehouden met de fysieke aanpak (o.a. via de nieuwe Omgevingswet en kwaliteit van de openbare ruimte en van woningen), zodat beide domeinen bijdragen aan sociale aspecten en preventie (gezonde leefstijl, schooluitval voorkomen etc.).
- 5 De transformatie vraagt om (meer) data gestuurd werken. Vanuit data gestuurd beleid en uitvoering kan worden gekeken wat er werkt, kan gestopt worden met wat niet werkt en kan meer ingezet worden op preventie. Anonieme data uit een scala aan bronnen (CBS-gegevens, wijkonderzoeken, bevolkingsregister etc.) moeten gecombineerd worden met verzamelde kennis uit de praktijk van bijvoorbeeld wijkagenten, leraren, ouders etc. Dit alles gericht op preventie, zeker in de jeugdzorg om verdere escalatie te voorkomen.
- 6 De transformatie vraagt om collectieve voorzieningen en maatwerk. Het sociaal domein moet worden benaderd als één samenhangend geheel en breder dan alleen de wettelijke taken op basis van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Hulpvragen worden niet enkelzijdig, maar in de volle context benaderd. Het is niet: iemand van zijn schuld afhelfen terwijl hij geen huis heeft; de werkzoekende ondersteunen bij het zoeken van werk terwijl hij verslaafd is; het kind begeleiden met zijn concentratieproblemen terwijl zijn ouders een vechtscheiding hebben. De inwoner staat centraal en niet het gemeentelijk systeem en evenmin het systeem van zorg en ondersteuning. Dit vraagt om het versterken van het participatievermogen van de inwoner zelf en tegelijk om een kritische blik op waar maatwerk nodig is en waar collectieve voorzieningen afdoende werken.

#### Prioriteiten 2020

- 1 Toezien en adviseren in de voortgang van het proces om te komen tot een inclusieve samenleving, waarbij rekening wordt gehouden met de hierboven genoemde uitgangspunten om het meerjarenperspectief te kunnen realiseren.
- 2 Opstellen van een communicatieplan, waarin aandacht wordt gegeven aan een breed scala van relevante zaken, onder andere: bekendheid van de ASD vergroten, contacten met (nieuwe) inwoners(groepen) intensiveren, bijeenkomsten beleggen met deskundigen en cliënten.
- 3 Doorontwikkeling van netwerkvorming om beter zicht te krijgen op de effecten van het gemeentelijke beleid en de vraag in kaart te brengen.
- 4 Integrale aanpak van alle beleidsvelden in het sociaal domein die relevant zijn naast de Wmo, Jeugdwet en Participatie.
- 5 Verbinding van het sociaal domein met het fysieke domein in die gevallen waar het fysieke domein bijdraagt aan de realisering van een inclusieve samenleving (bijvoorbeeld betrokken worden bij de nieuwe Omgevingswet).
- 6 Intensivering van de samenwerking met de BUCH-adviesraden, in ieder geval op de genoemde 'top 5 thema's'.
- 7 Intensivering contacten met betrokken wethouders om in een open dialoog over en weer geïnformeerd te blijven over beleid(sontwikkeling) en om zo pro-actief te kunnen reageren.
- 8 Intensivering contacten met relevante (beleids)ambtenaren, gericht op het eerder betrekken van de ASD.
- 9 Brainstorm dagdeel 1<sup>e</sup> kwartaal 2020 over werkwijze adviesraad.
- 10 Realiseren van een digitale werkomgeving voor de ASD, zodat in een veilige omgeving digitaal gecommuniceerd kan worden met relevante

personen/organisaties met een eenduidig email adres en een toekomstbestendig archief kan worden opgebouwd, zodat continuïteit is gewaarborgd.

## **Slotwoord**

Wij zijn ons er zeer van bewust dat binnen het sociale domein een grote uitdaging ligt. Niet alles zal en kan feilloos verlopen. De hele uitvoering is en blijft mensenwerk. De ASD zal alles doen wat binnen zijn mogelijkheden ligt om alert te reageren vanuit een integrale visie.

Tot slot verwijzen wij u nog naar de samenvatting van dit jaarverslag. Hierin kunt u in één oogopslag lezen wat de ASD heeft gedaan en wil gaan doen en waar zij voor staat: ' de inwoner staat centraal; de menselijke maat moet leidend zijn en blijven'.